

آمار مشارکت در استان‌ها چه نسبتی با وضعیت اقتصادی دارد

صندوق‌ها سخن می‌گویند

روز گذشته ستاد انتخابات کشور نتایج نهایی چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری را اعلام کرد. یکی از موارد قابل تامل در آمارهای اعلام شده، نرخ نسبتاً پایین مشارکت در برخی از استان‌های کشور است. نرخ متوسط ۴۰ درصدی مشارکت در انتخابات در حالی رقم خورده که در سه استان این میزان زیر ۳۰ درصد و در هفت استان این مقدار بین ۳۰ تا حول و حوش ۴۰ درصد بوده است. به عبارتی، در ۱۰ استان کشور نرخ مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری زیر ۴۰ درصد بوده است. این ۱۰ استان شامل کردستان، تهران، خوزستان، گیلان، کرمانشاه، لرستان، البرز، فارس، همدان و مرکزی است. در گزارش پیش‌رو به بررسی رابطه و میزان همبستگی و معناداری وضعیت اقتصادی استان‌ها در برخی از شاخص‌ها با میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری پرداخته شده است.

مقایسه وضعیت مشارکت در انتخابات و شاخص‌های اقتصادی

بیکاری یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی و اجتماعی کشور است و تأثیر گسترده‌ای بر زندگی مردم و توسعه اقتصادی دارد. بیکاری به‌حالتی گفته می‌شود که در آن افراد تمایلی به کار کردن ندارند اما موفق به یافتن کار نمی‌شوند. بیکاری هزینه‌های گزافی در درازمدت و اثرات نامطلوبی بر بدنه اقتصاد برجای می‌گذارد. بیکاران با ناامنی مالی مواجه هستند که این امر منجر به فقر و بدهی آنان می‌شود؛ همچنین باید یادآور شد که انواع خاصی از فعالیت‌های مجرمانه به‌طور مستقیم با بیکاری ارتباط دارند. بیکاری انتظارات افراد را در مورد محیط کسب و کار و تولید بی‌ثبات می‌کند و با کاهش تقاضای ناشی از درآمد پایین است سرمایه‌گذاری خصوصی نیز محدود می‌گردد. پس می‌توان اظهار داشت که مقوله بیکاری برای دولت‌مدران و سیاستمداران اقتصادی بسیار قابل توجه است، به‌طوری‌که می‌توان بیکاری را یکی از دلایل مستقیم و غیر مستقیم مشکلات اجتماعی و اقتصادی دانست که می‌تواند منجر به بی‌ثباتی سیاسی گردد و در مقابل بی‌ثباتی سیاسی نیز می‌تواند نرخ بیکاری را افزایش دهد.

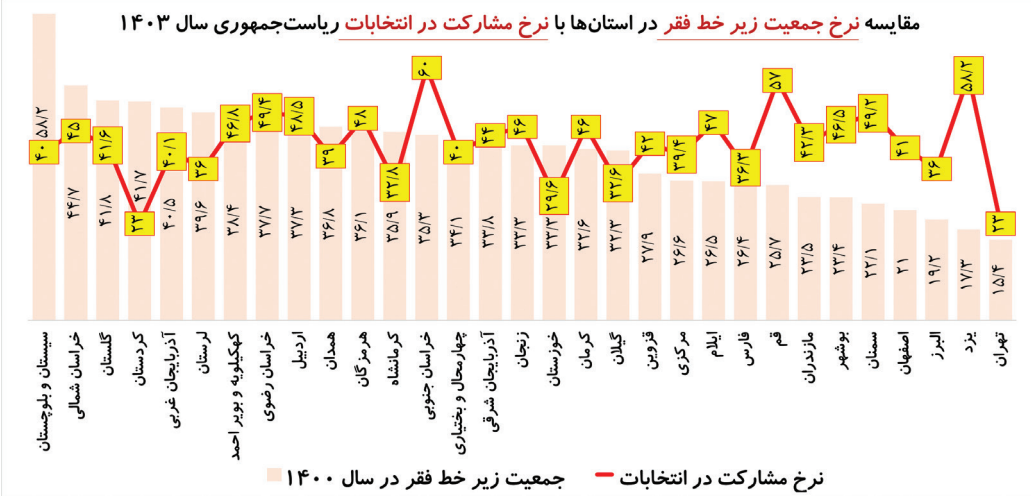
مقایسه نرخ بیکاری در استان‌های کشور با نرخ مشارکت در انتخابات اخیر ریاست جمهوری نتایج قابل‌تأملی دارد. گرچه در برخی استان‌ها رابطه معناداری بین نرخ بالای بیکاری و نرخ پایین مشارکت وجود ندارد، اما آنطور که آمارها نشان می‌دهد، در استان‌هایی همچون سیستان و بلوچستان، کرمانشاه، لرستان،

خوزستان، چهارمحال و بختیاری و کردستان نرخ پایین مشارکت در حالی رقم خورده که همه آنها به ترتیب در رتبه‌های اول تا هفتم با بالاترین نرخ بیکاری قرار دارند. همچنین اگر نرخ بیکاری زده‌های سنی را نیز بررسی کنیم، اغلب این استان‌ها بالاترین نرخ بیکاری جوانان را در کشور دارند. خراسان جنوبی، مازندران، سمنان، خراسان رضوی و قزوین نیز از جمله استان‌هایی هستند که نرخ مشارکت آنها بالاتر از میانگین کشوری بوده، استان‌هایی که کمترین نرخ بیکاری را در سال ۱۴۰۲ داشته‌اند.

نرخ مشارکت و مساله فقر معیشتی

امروزه فقر و نابرابری به‌عنوان مهم‌ترین چالش جامعه بشری فرآوری جهانیان خودنمایی می‌کند. در بسیاری از فرهنگ‌ها فقر عدم بکافی ضروریات تعریف شده است. پدیده فقر از دیرباز با انسان بوده و یکی از مسائل اساسی و رایج جوامع و فرهنگ‌های شناخته شده بشری را تشکیل داده است. در سال‌های اخیر این مساله افکار جوامع بشری به ویژه کشورهای در حال توسعه را بیشتر به خود مشغول کرده است. به‌رحال فقر نمودی از مشکلات توسعه در کشورها بوده و دولت‌ها تلاش می‌کنند با اجرای برنامه‌های مختلف آن را کاهش دهند و در صورت امکان از بین ببرند. کاهش فقر و نابرابری از مهم‌ترین اهداف برنامه ریزان و سیاست‌مداران در جوامع مختلف جهان است، به‌طوری‌که نخستین هدف از مجموعه اهداف توسعه هزاره ریشه‌کن کردن فقر شدید و گرسنگی می‌باشد، اما همان‌طور که اهداف توسعه نشان می‌دهد فقر شدید ابعا گسترده‌ای دارد که درآمد پایین، آسیب‌پذیری در قبال بیماری، محرومیت از تحصیل، گرسنگی و سوء تغذیه مداوم و عدم دسترسی به تسهیلات رفاهی اولیه از جمله آب آشامیدنی سالم را هم شامل می‌شود که زندگی انسان‌ها را تهدید می‌کند.

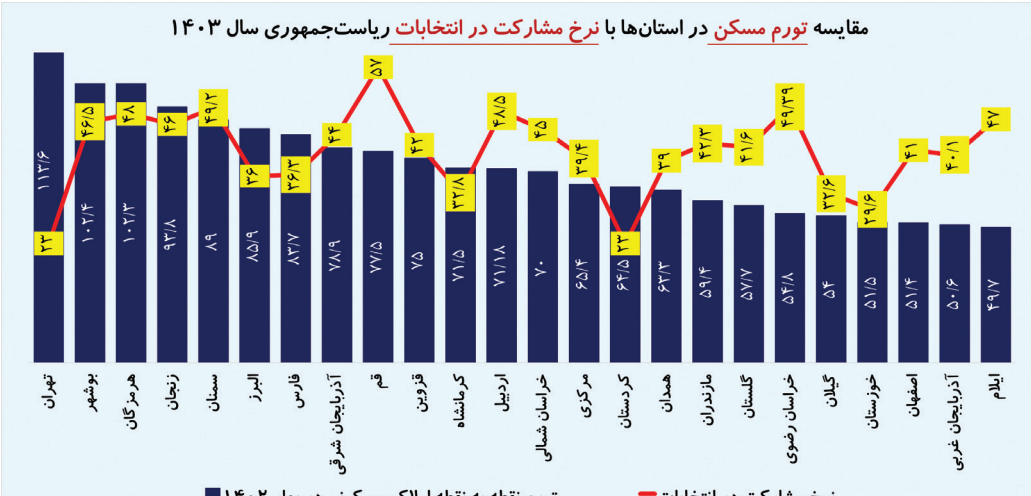
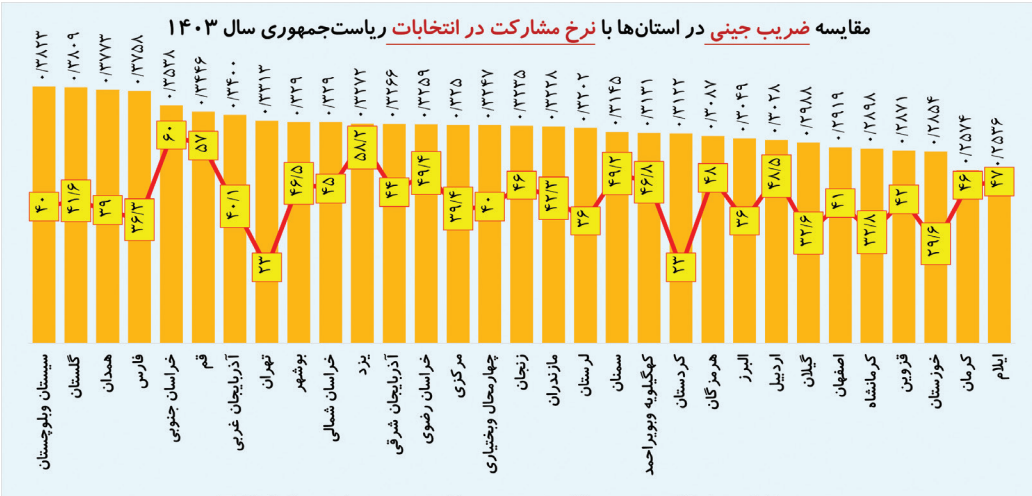
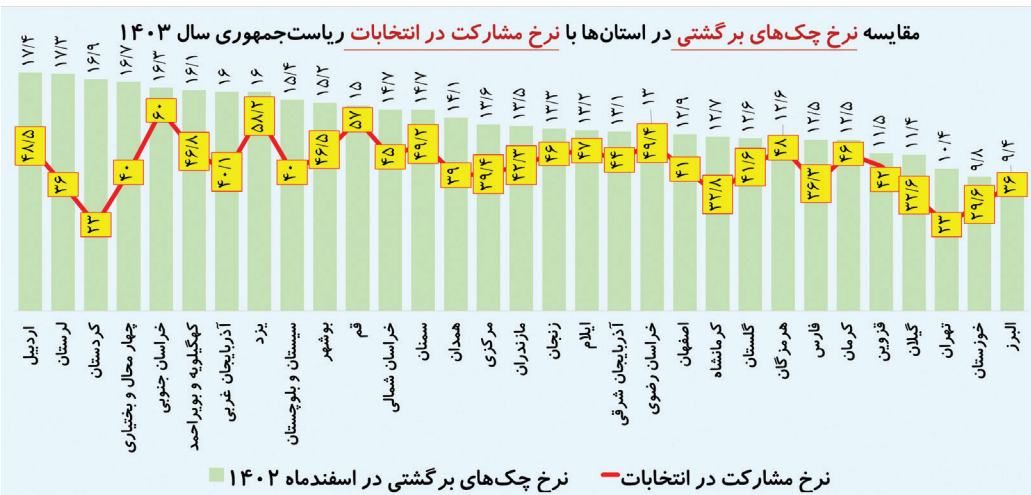
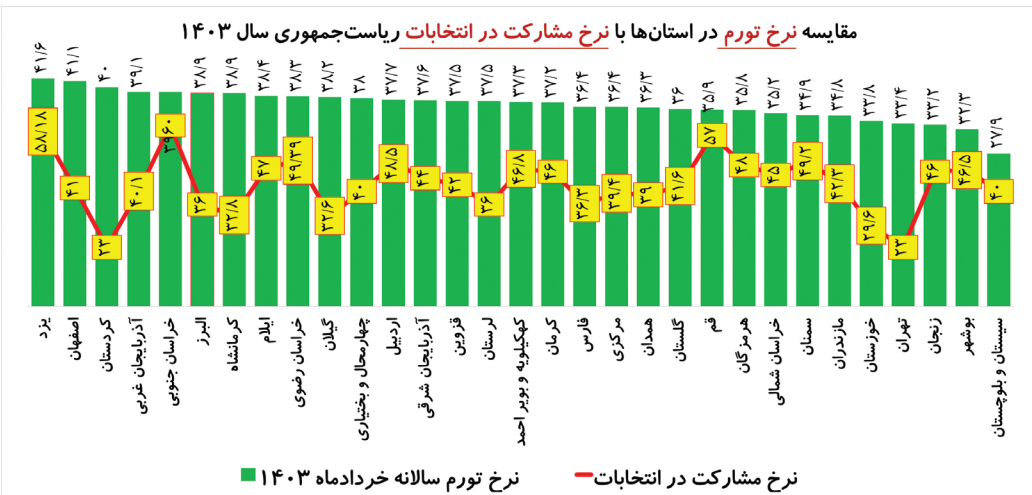
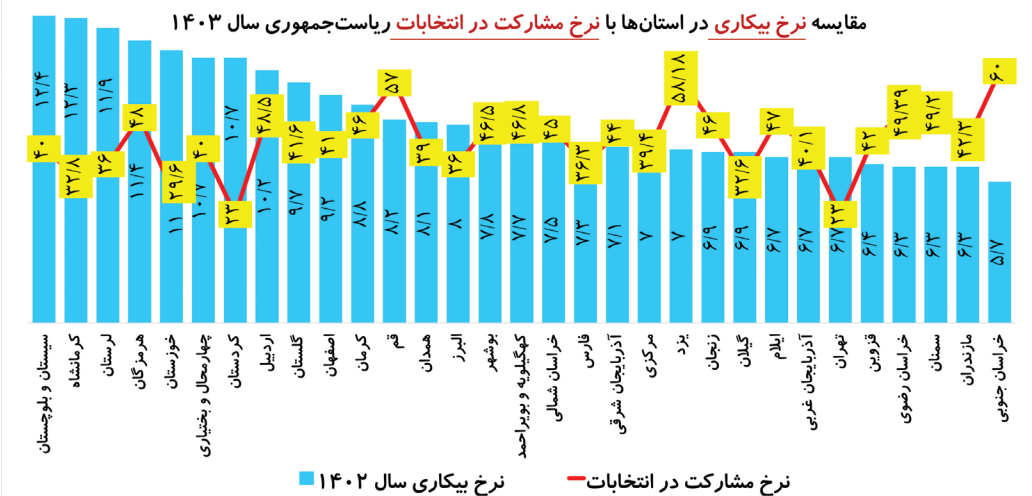
بررسی داده‌های اقتصادی در حوزه فقر و مقایسه آن با نرخ مشارکت در انتخابات نیز رابطه معناداری را در اغلب استان‌ها نشان می‌دهد. برای مثال، در استان‌های سیستان و بلوچستان، گلستان، کردستان، آذربایجان غربی، لرستان، همدان، کرمانشاه و خوزستان نرخ بالای جمعیت زیر خط فقر (آمار سال ۱۴۰۰) رابطه معناداری با نرخ پایین مشارکت در انتخابات این استان‌ها دارد. در بین استان‌ها، تهران و یزد وضعیت متفاوت‌تری دارند. در استان تهران نرخ پایین مشارکت در حالی است که این استان کمترین نرخ جمعیت زیر خط فقر را دارد. در استان یزد نیز نرخ بالای مشارکت در حالی است که این استان کمترین نرخ جمعیت زیر خط فقر را در تهران را دارد.

در اسفندماه سال ۱۴۰۲ استان‌های کمتر برخوردار اقتصاد در حالی رکورد در نرخ بالای چک‌های برگشتی بوده‌اند که برخی از آنها در نرخ پایین مشارکت در انتخابات نیز حائز رتبه شده‌اند. البته در این شاخص نیز بعضاً استان‌هایی همچون البرز، خوزستان، تهران و گیلان که نرخ مشارکت آنها از میانگین کشوری پایین بوده، نرخ چک‌های برگشتی آنها نیز پایین بوده است.

شکاف طبقاتی و مشارکت در انتخابات

شکاف طبقاتی همواره منشأ بسیاری از ناسامان‌های اجتماعی بوده است. گسترش فاصله طبقاتی از یک سو به افزایش فقر در جامعه منجر می‌شود. وجود نابرابری‌های گسترده در توزیع درآمد به بروز فقر و افزایش داخلی آن و ایجاد شکاف بیشتر در طبقات جامعه منجر می‌شود. موضوع نابرابری در توزیع درآمد‌ها و عدالت اجتماعی در دغدغه خاطر سیاستگذاران هر کشوری است. در اقتصاد برای اندازه‌گیری میزان پرکنندگی یا نابرابری درآمد از شاخص‌های مختلفی استفاده می‌شود که معروف‌ترین و پرکاربردترین آن ضریب جینی است. برای سنجش نابرابری توزیع درآمد، معیارهای مختلفی وجود دارد که سه شاخص عمده آن عبارتند از شاخص آتکینسون، ضریب جینی و شاخص تیل ضریب جینی. ضریب جینی کمی است که مقداری زیر صفر و یک داشته، مستقل از میانگین بوده و متقارن می‌باشد (به این معنا که اگر افراد درآمدشان را دو به دو معروضه کنند، تغییر در ضریب جینی حاصل نمی‌شود) ضریب جینی صفر برابری کامل را نشان می‌دهد (به‌طور مثال جایی که درآمد یکسان دارند) و ضریب جینی نشان دهنده حداکثر نابرابری است (تنها یک نفر صاحب تمام درآمد است) هرچه عدد ضریب جینی محاسبه شده برای یک کشور کوچک‌تر باشد کشور مورد نظر از لحاظ توزیع درآمد و ثروت در شرایط بهتری قرار دارد. در مقابل زیاد بودن ضریب جینی نشان می‌دهد که درصد کوچکی از جمعیت سهم زیادی از درآمد و امکانات جامعه را مصرف می‌کنند. آمارها نشان می‌دهد برخلاف سایر شاخص‌ها، مقدار ضریب جینی در استان‌های کشور همبستگی و معناداری بیشتری با نرخ مشارکت در انتخابات اخیر دارد، به‌طوری‌که در چهار استان اول با نرخ بالای ضریب جینی، نرخ مشارکت در انتخابات پایین بوده است. این استان‌ها شامل سیستان و بلوچستان، گلستان، همدان و فارس هستند. آذربایجان غربی و تهران از دیگر استان‌هایی هستند که نرخ پایین مشارکت در انتخابات در این استان‌ها با نرخ مقدار بالای ضریب جینی رابطه معناداری دارد.

برگشت دامنه نوسان به روال عادی پس از ۴۱ روز

کاهش دامنه نوسان روش مفیدی نیست و همین موضوع به صف فروش و بازگشت به سهم‌های کوچک در این ۶ هفته دامن زده، این درحالی است که در صورت عادی کردن دامنه نوسان در این مدت انتظار می‌رفت سهام کوچک هم به‌سرعت به تعادل برسند. اما وجود این اوزر زنبه، پس از ۴۱ روز، دامنه نوسان قیمت‌ها در بازارهای بورس و فرابورس به روال عادی بازگشت و قرار است دامنه نوسان قیمت در کلیه نمادهای معاملاتی (سهام و حق تقدم) بازارهای اول و دوم (تابلوه‌های اصلی و فرعی) از ۲٪+ تا ۶٪+ درصد در بازار و در بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای از ۲٪+ تا ۳٪+ درصد و همچنین دامنه نوسان قیمت صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی و مختلط قابل معامله از ۴٪+ تا ۱۰٪+ درصد به نظر می‌رسد تغییر کند.

محدودیت دامنه نوسان قیمت کلیه نمادهای سهام و حق تقدم سهام در تمامی بازارهای بورس و فرابورس بعد از ۴۱ روز، از دیرباز به روال عادی بازگشت. به‌گزارش تسنیم، پس از شهادت رئیس جمهور و هیات همراه در روز یکشنبه (۳ اردیبهشت) با تصمیم هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار معاملات بورس دامنه نوسان سهام به ۲ درصد کاهش پیدا کرد و در بازار سرمایه برای ۶ هفته پیاپی این محدودیت ادامه یافت. این تصمیم هرچند در روزهای ابتدایی خوب و مفید بود، اما تداوم اعمال محدودیت دامنه نوسان در بازار سرمایه با مخالفت‌هایی همراه شد، به‌گونه‌ای که به‌باور کارشناسان بخشی از مشکل این بازار به‌جز موارد کلان به سیاست‌های اتخاذی سازمان بورس درخصوص دامنه نوسان برمی‌گردد. از این رو به نظر می‌رسد ادامه تکنیک

خرید تضمینی گندم از مز ۵.۶ میلیون تن گذشت

مجرى طرح گندم وزارت جهاد کشاورزى گفت: «از ابتدای فصل برداشت تاکنون، پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تن گندم به ارزش ۹۸ هزار میلیارد تومان از گندم‌کاران خریداری شده است. به‌گزارش تسنیم به نقل از گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، سهراب سهرابی درباره وضعیت خرید تضمینی گندم در کشور افزود: «اکنون میزان خرید نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۴۵۰ هزار تن افزایش دارد.» به گفته وی، براساس آمارهای سال گذشته، طی مدت مشابه پنج میلیون و ۱۲۵ هزار تن گندم خریداری شده بود. مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی، ارزش این میزان گندم خریداری شده را ۹۸ همت عنوان کرد و اظهار داشت: «تاکنون نزدیک به ۱۲ هزار میلیارد تومان معادل حدود ۵۰ درصد از مطالبات گندم‌کاران پرداخت شده است.» وی تصریح کرد: «بیشترین میزان

خرید تضمینی گندم در سال زراعی جاری به ترتیب مربوط به استان‌های خوزستان با یک میلیون و ۶۱۷ هزار تن، گلستان یک میلیون و ۲۰ هزار تن، فارس ۶۷۵ هزار تن، ایلام ۳۲۴ هزار تن و خراسان رضوی ۲۸۰ هزار تن است.» سهرابی با بیان اینکه خرید گندم از استان‌های اقلیم سرد تا پایان شهریورماه ادامه خواهد داشت، گفت: «از این میزان گندم خریداری شده حدود ۱۷۰ هزار تن گندم دوم و ۲۶ هزار تن گندم پدزی است.» مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی به کشاورزان توصیه کرد: «گندم خود را به مراکز خرید گندم دولتی بفروشند و از فروش به دلالت خودداری کنند. همچنین کاه و کلش مراغ را آتش نزنند.» وی افزود: «برآوردها حاکی است امسال ۱۴۰۵ میلیون تن گندم تا پایان شهریورماه از مراغ آبی و دیم برداشت شود و با توجه به این میزان تولید، نیازی به واردات گندم نخواهیم داشت.»

مدیرمسئول:

- محمد امین ایمانچانی

قائم‌مقام مدیرمسئول:

- مسعود فروغی

سردبیر:

- محمد زعیم‌زاده
- تلفن و فکس:
- ۰۲۱ ۶۲۹۹۹۴۹۵ (۲۱)

کدپستی:

۱۱۳۵۶۳۳۱۱۶

چاپ:

- چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی

نشانی:

- خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری
- روبه‌روی ساختمان بورس
- ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

۱۶